

Keskkonnasõbralik kodu/majapidamine – infoklipp

Definitsioon: Kodu on esimene koht, kus iga inimene saab hakata oma elu keskkonnasõbralikumaks muutma. Kuna Eestlaste ökoloogiline jalajälg on maailma mastaabis kõrge, suuresti tänu meie põlevkivist tulenevale energiale, on kasvõi väikestest elustiili ja majapidamise muutustest kasu.

Küte: Keskmine Eesti maja kulutab küttele 200 kWh/m²a energiat. Uuselamute puhul on see number 120 ning madala energiatarbega majadel 70. Nagu näha on küte väga suur energia kulutaja kodus ja võimalust olukorda parandada on palju. Küttele kuluvat energiat on võimalik alandada parandades soojustust, leides üles ja eemaldades külmasillad, parandades õhupidavust, paigaldada kvaliteetsed aknad nii, et võimalikult palju päikesevalgust sisse langeks ning lisades ventileeritavale õhule soojustagastuse süsteemi.

Kodumasinad: Kui suuremaid remondi töid ei plaani, võib alustada näiteks energiat säästvate lambipirnide paigaldamiseks, eriti kohtadesse, kus valgust pidevalt kasutatakse. Kodus olevad kodumasinad tasub ka üle vaadata. Vanad külmikud, eriti veel sellised, mida pole ammu sulatatud või puhastatud, kulutavad oluliselt rohkem energiat kui modernsed. Liiga tihti kodumasinaid ja elektroonikat vahetada aga ei tasu kuna siis kulub toote valmistamiseks ja kõrvaldamiseks oluliselt rohkem energiat kui selle kasutamiseks. Vanu kodumasinaid välja vahetades tasub kindlasti ka uurida, kus on lähimad ümbertöötlusjaamad, mis elektroonikat vastu võtavad.

Päikesepaneelid: Progressiivsemad koduomanikud võivad kaaluda ka päikesepaneelide paigaldamist. Neid on kahte tüüpi, elektrienergiat tootvad paneelid ning vett soojendavad paneelid. Viimased võivad oluliselt vähendada boileri peale kuluvat elektrihulka. Kuigi talvel võib elektri tootmine päikesepaneelides olla madal, on see suvel piisavalt korralik, et näiteks kuuma kodu maha jahutada.

Harjumused: Ka enda harjumusi kodus tasub jälgida. Nutikad elektriarvestid võivad aidata jälgida kodust energiakasutust ja aitavad selgemini luua seose elutoas koguaeg töötava teleri, tühjades tubades põlevate valgustite ja kõrgema elektriarve vahel. Lisaks elektri kulutamisele tasub jälgida ka vee kulutamist. Lihtsad muudatused nagu hammaste pesu ajaks kraani kinni keeramine võivad säästa pika aja peale palju vett. Võimalik on paigaldada ka vähese veekuluga WC pott ning nõudepesumasin.